

Raziskovalni tabori v Šaleški dolini

Raziskovalni tabori imajo v Šaleški dolini enaindvajsetletno tradicijo. Njihovi idejni očetje so kustosi velenjskega muzeja. Organizirali so prvi tabor leta 1989 in potem tabore uspešno pripravljali in vodili do leta 1995, ko je Kulturni center Ivana Napotnika predlagal, da bi pripravo prevzel **Inštitut za ekološke raziskave ERICo Velenje**. »Grajski« kustosi s taborom živijo naprej, saj na njih vsako leto sodelujejo kot mentorji mladih raziskovalcev.

V enaindvajsetih letih so šaleški tabori postali eni najbolj množičnih in interdisciplinarnih taborov v Sloveniji. Poudarek taborov je na sonaravnem in trajnostnem razvoju kraja, ki ga raziskujemo, tako v okoljskem smislu, kot v smislu varovanja kulturne dediščine. Vsaki dve leti nas gostijo drugje, saj so izkušnje pokazale, da je to primerno zaradi zastavljenih raziskovalnih ciljev in narave dela na taboru. Lani smo se iz obrobja doline, Golt, preselili nazaj v središče doline, v Velenjem natančneje v vasico Škale, kjer bomo tudi to leto..

Sprva so na tabore prihajali raziskovati predvsem dijaki iz Šaleške doline in okolice. Do leta 2007 je imel tabor vseslovenski značaj, nekajkrat smo imeli malce mednarodno udeležbo (gostili smo največ po dva dijaka iz Hrvaške in Tržaške ter Koroške Slovenije). V lanskem letu je tabor tudi uradno postal mednarodni in tudi letos smo poleg slovenskih dijakov gostili še štiri udeležencev iz Republike Češke in Irske. Tabor Inštituta za ekološke raziskave ERICo Velenje je eden največjih v Sloveniji. Je interdisciplinarni tabor z jasnim ciljem - prispevati svoj delež k raziskovanju krajev ki nas gostijo, ter tabor z odličnimi referencami (rezultati dela, publikacije). Tabor je v prvi vrsti namenjen **štipendistom Zoisovega sklada**, ki prihajajo iz različnih krajev Slovenije. **Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje** je glavni pokrovitelj. Poleg ZRSZ imamo še vrsto drugih pokroviteljev. Med večjimi je potrebno omeniti Termoelektrarno Šoštanj, Javno agencijo za raziskovalno dejavnost RS, Holding slovenske elektrarne, Mestno občino Velenje ter skupino Premogovnika Velenje.

Na taborih poskrbimo za ustrezno namestitev, dobro hrano in predvsem za dobre delovne ter raziskovalne pogoje. Mladi raziskovalci so razdeljeni v manjše skupine, tako da lahko vsi aktivno sodelujejo pri delu in se mentor lahko posveča vsakemu posamezniku. Skupine delujejo na različnih področjih, da lahko vsak udeleženec najde tisto, kar ga zanima in kjer bi se rad izpopolnil. Prav tako se lahko ob spremljanju dela skupin seznanijo z vsebinami in metodami različnih ved in tako lažje razpoznajo svoje študijske in poklicne interese. Skupine se ukvarjajo z naravoslovno in družboslovno tematiko ter ustvarjajo v umetniških delavnicah. Na voljo imajo primerne prostore, potrebne materiale in tehnično opremo. Majhne skupine so zelo primerne tudi za delo na terenu, saj so zelo okretne. Laboratorijsko delo naravoslovne skupine opravljajo v sodobnem kemijskem in biološkem laboratoriju našega inštituta.

Na taboru se razvije tudi bogato družabno življenje, ki je s športnimi, glasbenimi in z drugimi zabavnimi prireditvami pomemben razlog, da se dijaki in študentje radi vračajo v Šaleško dolino. Življenje in delo na taboru vedno skrbno spremlja novinarska skupina, ki vsak dan popestri z jutranjim časopisom in večernim TV dnevnikom ter tudi s spletnimi stranmi. Raziskovalni rezultati so prikazani najprej na zaključni razstavi, za katero vsaka skupina pripravi plakat, in v biltenu, ki izide zadnji dan tabora. Vsaki dve leti, ko se tabor preseli, izdamo zbornik.

Udeleženci Šaleških raziskovalnih taborov

Raziskovalni tabor	Organizator	Število skupin	Število dijakov in študentov	Skupno število udeležencev
1. Zavodnje 1989	KCIN	8	30	38
2. Zavodnje 1990	KCIN	10	45	55
3. Paški Kozjak 1991	KCIN	ni podatkov		
4. Paški Kozjak 1992	KCIN	15		90
5. Škale 1993	KCIN	-	65	80
6. Škale 1994	KCIN	ni podatkov		
7. Bele Vode 1995	ERICo	14	50	73
8. Bele Vode 1996	ERICo	15	46	75
9. Vinska Gora 1997	ERICo	12	42	65
10. Vinska Gora 1998	ERICo	16	58	81
11. Velenje 1999	ERICo	15	52	77
12. Velenje 2000	ERICo	13	48	69
13. Šmartno ob Paki 2001	ERICo	15	58	81
14. Šmartno ob Paki 2002	ERICo	15	66	91
15. Šentilj 2003	ERICo	14	69	92
16. Šentilj 2004	ERICo	12	53	72
17. Plešivec 2005	ERICo	9	31	47
18. Plešivec 2006	ERICo	8	36	51
19. Golte 2007	ERICo	10	32	46
20. Golte 2008	ERICo	9	41	56
21. Velenje 2009	ERICo	7	31	42

Raziskovalne skupine na taboru so zelo raznolike in pri svojem delu uporabljajo metode in tehnike različnih ved. Dijaki se navajajo analiziranja, povzemanja, sklepanja, aplikacije. V skladu s splošnimi trendi in seveda tudi zato, ker tabor pripravlja inštitut za ekološke raziskave ERICo Velenje, večji del raziskav namenjamo okoljski problematiki. S tem bi želeli vsaj delno nadomestiti pomanjkanje okoljske vzgoje in izobraževanja v šolah, ki je sedaj še očitno. Mlade raziskovalce spodbujamo, da svojo pozornost čim večkrat namenijo okoljski problematiki in skušamo čim več predmetov raziskovanja obdelati tudi s tega vidika. Mladi ustvarjajo tudi v umetniških delavnicah.